מדינת ישראל

משרד החינוך

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על־יסודיים

ב. בגרות לנבחנים חיצוניים

מועד הבחינה: קיץ תשע״א, 2011 מספר השאלון: 899222, 602

מדעי המחשב

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. <u>משך הבחינה</u>: שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

5-1 יש לענות על $\frac{1}{1}$ השאלות $-\frac{1}{1}$

לכל שאלה - 10 נקודות. - 50 (10 \times 5) הקודות.

פרק שני – יש לענות על שתיים מהשאלות 8-6,

לכל שאלה - 15 נקודות. - 30 (15 \times 2) הקודות.

10-9 יש לענות על אחת מהשאלות - יש לענות על

 $\frac{20}{20}$ – (20×1) – $\frac{20}{20}$ (קודות.

סה״כ — 100 נקודות

- ג. <u>חומר עזר מותר בשימוש</u>: כל חומר עזר, חוץ ממחשב הניתן לתכנות.
- ד. $\underline{\text{הוראות מיוחדות}}$: (1) כתוֹב ב<u>שפה אחת בלבד</u> את <u>כל</u> התכניות שאתה נדרש לכתוב.
- (2) **רשוֹם על הכריכה החיצונית** של המחברת את השפה שבה אתה כותב — Java או Java

<u>הערה</u>: בתכניות שאתה כותב לא יוּרדוּ לך נקודות, אם תכתוב אות גדולה במקום אות קטנה או להפך.

רשוֹם ״טיוטה״ בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה: כתוב <u>במחברת הבחינה בלבד,</u> בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב <u>כטיוטה</u> (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד. בהצלחה!

השאלות

שים לב: עליך לכתוב בשפה אחת בלבד את כל התכניות שאתה נדרש לכתוב.

. C# או Java — רשוֹם על הכריכה החיצונית של המחברת את השפה שבה אתה כותב

פרק ראשון (50 נקודות)

ענה על חמש השאלות 5-1 (לכל שאלה -10 נקודות).

- .1 לפניך אלגוריתם:
 - $s \leftarrow 0$ (1)
- n קלוט מספר למשתנה (2)
- עבור i מ־1 עד n מ־1 מ־1 (3)
 - a קלוט מספר למשתנה (3.1)
 - אזי (a > 10) אם (3.2)
- איג (a >= 20) או (3.2.1)

"boom" הצג כפלט את ההודעה (3.2.1.1)

(3.2.2) אחרת

$$s \leftarrow s + 1$$
 (3.2.2.1)

s הצג כפלט את הערך של (4)

עקוב בעזרת <u>טבלת מעקב</u> אחר ביצוע האלגוריתם בעבור הקלט

(משמאל לימין): 13 , 10 , 20 , 18 , 20 , 10 , 13 , ורשום מה יהיה הפלט.

בטבלת המעקב יש לכלול:

עמודה ל<u>כל אחד</u> מהמשתנים שבאלגוריתם,

עמודה שבה יצוין אם התנאי שבשורה (3.2) מתקיים או אינו מתקיים,

עמודה שבה יצוין אם התנאי שבשורה (3.2.1) מתקיים או אינו מתקיים,

ועמודה בעבור הפלט.

2. כתוב ב־ Java או ב־ $^{+}$ בעולה שתקבל מספר שלם בין 1 ל־ 12 (כולל), שמייצג מספר עוב ב־ Java מחרת של חודש בשנה. אם מספר החודש הוא 7 או 8 , הפעולה תחזיר "vacation", אחרת "school".

.3

.C# וב־ Java לפניך קטע תכנית הכתוב ב-. הם משתנים מטיפוס y, x, b, aJava y = Math.abs(a - b);x = b - a; if (x = = y)System.out.println("print1"); else System.out.println("print2"); C# y = Math.Abs(a - b);x = b - a; if (x = = y)Console.WriteLine("print1"); else Console.WriteLine("print2"); עקוב בעזרת <u>טבלת מעקב</u> אחר ביצוע קטע התכנית בעבור הערכים האלה: .N ורשום את הפלט שיתקבל. $b = 10^{-1}$ a = 25

בטבלת המעקב יש לכלול:

עמודה לכל אחד מהמשתנים,

עמודה שבה יצוין אם התנאי מתקיים או אינו מתקיים,

ועמודה בעבור הפלט.

תן דוגמה מייצגת לערכי המשתנים a ו־ a , שבעבורם יוצג פלט שונה מהפלט שהוצג בסעיף א.

- . כתוב ב־ $\rm Java$ או ב־ $\rm C$, קטע תכנית שיקלוט מספר $\rm m$ שלם וגדול מ־ $\rm L$. $\rm m$ או במערך בגודל $\rm m$, ויציב במערך את המספרים השלמים מ־ $\rm L$ עד $\rm m$ המספר $\rm L$ יוצב באיבר הראשון במערך, המספר $\rm L$ יוצב באיבר השני במערך, וכן הלאה. $\rm L$ בדוק את תקינות הקלט.
 - .5 כתוב ב־Java או ב־+, C# או ב־-, כשע תכנית שיקלוט 318 זוגות של מספרים שלמים. בעבור זוג המספרים הראשון שייקלט יחושב סכומם.

בעבור כל אחד משאר הזוגות, החל מהזוג השני, קטע התכנית יבצע את הפעולות האלה:

- יחשב את הסכום של זוג המספרים הנוכחי.
- אם הסכום של זוג המספרים הנוכחי קטן מהסכום של זוג המספרים ש<u>קדם</u> לו, תוצג
 "smaller".

<u>הערה</u>: אין צורך לבדוק את תקינות הקלט.

פרק שני (30 נקודות)

ענה על $\frac{15}{9}$ – 15 (לכל שאלה – 15 נקודות).

- 6. במכונה אוטומטית למכירת חטיפים ושתייה יש 3 אפשרויות המסומנות על ידי התווים:
 - 'a' בעבור קניית חטיף ב־ 2.50 שקלים.
 - 'b' בעבור קניית פחית שתייה ב- 4.50 שקלים.
 - 'c' בעבור קניית חטיף + פחית שתייה ב־ 6.00 שקל.

בכל קנייה יש לבחור רק אחד מהתווים: 'c' , 'b' , 'a' , ואת הכמות המבוקשת מהתו שנבחר. הכמות המבוקשת אינה יכולה להיות גדולה מ־ 4 .

שים לב:

אם נבחר התו 'c' והכמות שנבחרה היא למשל $\,$ 3, הלקוח יקבל $\,$ 3 פחיות שתייה ו- $\,$ 3 חטיפים.

כתוב ב־ Java או ב־, תכנית שתקלוט את מספר החטיפים ואת מספר פחיות העוב ב־ במכונה בתחילת יום מסוים.

הנח כי בתחילת היום אין כסף במכונה.

התכנית תקלוט את כל הקניות באותו יום. בעבור כל קנייה ייקלט

. אחד התווים: 'c' , 'b' , 'a' המבוקשת אחד התווים: 'c' , 'b' , 'a'

הקליטה תסתיים כאשר מספר החטיפים או מספר פחיות השתייה במכונה יהיה קטן מ־ 5 .

התכנית תדפיס את סכום הכסף שהצטבר במכונה לאחר סיום הקליטה, ואת מספר החטיפים ומספר פחיות השתייה שנשארו במכונה.

<u>הערה:</u> אין צורך לבדוק את תקינות הקלט.

```
. C# וב־ Java לפניך פעולה הכתובה ב־
                                                                                        .7
 Java
public static boolean what (String[] names)
 {
      for (int i = 0; i < names.length - 1; i++)
      {
          char let 1 = names[i].charAt(names[i].length()-1);
          char let2 = names[i+1].charAt(0);
          if (let1 != let2)
                return false;
      }
     return true;
 }
C#
public static bool What (string[] names)
 {
     for (int i = 0; i < names.Length-1; i++)
      {
          char let 1 = \text{names}[i][\text{names}[i].\text{Length}-1];
          char let2 = names[i+1][0];
          if (let1 != let2)
                return false;
      }
     return true;
}
                                                    (שים לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)
```

א. נתון מערך names בגודל

names Liver Molecular Mo	names	LINDA	AVRAHAM	MORAN	NORA	AVIVA
--	-------	-------	---------	-------	------	-------

עקוב בעזרת <u>טבלת מעקב</u> אחר ביצוע הפעולה בעבור המערך names עקוב בעזרת מחזיר הפעולה.

בטבלת המעקב יש לכלול עמודות בעבור:

, names[i+1] , names[i] , let2 , let1 , i

, מתקיים או אינו מתקיים if התנאי בפקודת או אינו מתקיים,

ועמודה בעבור הערך המוחזר.

- תן דוגמה מייצגת למערך בגודל 5, שבעבורו הפעולה תחזיר ערך שונה מהערך שהוחזר בסעיף א.
- 8. לקראת החגים מועדון לקוחות מעניק תלושי שי ללקוחות שמספר שנות החברות שלהם במועדון גדול מ־ 3 , והיקף הקניות החודשי שלהם הוא יותר מ־ 1200 שקל. סכום תלושי השי מחושב באופן הזה:

לקוח שמספר שנות החברות שלו קטן מ־ 8 יקבל 50 שקל לכל שנת חברות במועדון. לקוח שמספר שנות החברות שלו הוא 8 ויותר יקבל 100 שקל לכל שנת חברות במועדון. מספר שנות החברות והיקף הקניות הם מספרים שלמים.

- או ב־ Java או ב־ , C# או ב־ , C# או ב־ Java או ב- החברות שלו במועדון, ואת היקף הקניות החודשי שלו.
 - הפעולה תחזיר את סכום תלושי השי שהלקוח זכאי להם.
 - 0 אם אינו זכאי לתלושי שי, הפעולה תחזיר
- ב. כתוב ב־Java או ב־#C, קטע תכנית שיקלוט בעבור כל אחד מ־ 5000 לקוחות המועדון את מספר שנות החברות שלו במועדון, ואת היקף הקניות החודשי שלו. קטע התכנית ימנה וידפיס את מספר הלקוחות שקיבלו תלושי שי.
 - כמו כן, קטע התכנית יחשב וידפיס את הסכום הכולל של תלושי שי שקיבלו הלקוחות.

עליך להשתמש בפעולה שכתבת בסעיף א.

<u>הערה</u>: אין צורך לבדוק את תקינות הקלט.

פרק שלישי (20 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 9-10.

.9 בחברת שיווק יש מערכת לניתוב שיחות.

לקוח שמתקשר למשרדי החברה מתבקש להקיש ספרה בין 1 ל־8 (כולל) לבחירת שלוחה.

אם הלקוח מקיש אחת מהספרות 1 עד 8, הוא יועבר למענה אנושי בשלוחה שהקיש. אם הלקוח קיבל את מבוקשו, הוא מקיש 0 ומסיים את השיחה. אם לא קיבל את מבוקשו, הוא יכול להקיש פעם נוספת ספרה בין 1 ל־8 ולעבור לשלוחה שהקיש, או להקיש 9 להשארת הודעה במענה הקולי ולסיום השיחה.

כדי לייעל את השירות, החברה מעוניינת לדעת כמה שיחות של לקוחות הסתיימו בהשארת הודעה במענה הקולי.

, 0 שלם וגדול מ- 10 או ב- 14 או ב- 14 או ב- 14 או ב- 14 או ב- 15 או ב- 15

חum מייצג את כל הספרות שלקוח הקיש לפני digit מייצג את כל הספרות

ו־ digit היא הספרה האחרונה שהקיש.

, digit ומהספרה num הפעולה תייצר מספר חדש המורכב מכל הספרות של digit ומהספרה לה. כאשר digit היא ספרת האחדות של המספר החדש, ותחזיר מספר זה.

. 1332 הפעולה תחזיר num = 133 הפעולה תחזיר לדוגמה: בעבור

או ב־ C# או ב־ , C# פעולה שתקבל את הספרה הראשונה שהלקוח הקיש לאחת מהספרות C# עד 8).

הפעולה תקלוט את כל הספרות הנוספות שהלקוח הקיש, עד שיקיש 0 או 9. הפעולה תחזיר מספר שמייצג את כל הספרות שהלקוח הקיש, כולל הספרות 0 ו־9. אם הלקוח הקיש ספרה מסוימת יותר מפעם אחת, ספרה זו תופיע במספר שיוחזר כמספר הפעמים שהלקוח הקיש אותה.

הנח שהמספר שהפעולה מחזירה הוא מספר תקין.

עליך להשתמש בפעולה שכתבת בסעיף א.

<u>הערה</u>: אין צורך לבדוק את תקינות הקלט.

ג. כתוב ב־ 980 או ב־ + , תכנית שתטפל בשיחות שביצעו + , תכנית תקלוט את הספרה הראשונה שהקיש (אחת מהספרות לקוח התכנית תקלוט את הספרה הראשונה שהקיש (אחת מהספרות הספרה הראשונה שהקיש הספרות תקלוט את הספרה הראשונה שהקיש (אחת מהספרות הספרה הראשונה שהקיש הספרות הספרות

1 עד 8 (כולל)), ותדפיס מספר שמייצג את כל הספרות שהלקוח הקיש עד סיום שיחתו, כולל 0 ו־ 9 .

כמו כן התכנית תמנה ותדפיס את מספר השיחות של כל הלקוחות, שהסתיימו בהשארת הודעה במענה הקולי.

עליך להשתמש בפעולה שכתבת בסעיף ב.

<u>הערה:</u> אין צורך לבדוק את תקינות הקלט.

/המשך בעמוד 10/

10. מופע שלילי במערך הוא רצף של איברים שערכם שלילי. אורך המופע השלילי הוא מספר האיברים שבמופע השלילי. אורך מופע שלילי יכול להיות 1 או יותר.

מערך יכול להכיל יותר מ**מופע שלילי** אחד.

או ב־- Java או ב־- לערך המכיל מספרים שלמים. C#

הפעולה תחזיר את אורך ה**מופע השלילי** <u>הראשון</u> שנמצא מתחילת המערך.

אם אין מופע שלילי במערך, הפעולה תחזיר 0.

<u>לדוגמה</u>:

: 10 בעבור מערך arr1 בגודל

arr1 2 5 -2 7 12 -3 -6 -17 -19		-17		-3	12	7		5	2	arr1
--------------------------------	--	-----	--	----	----	---	--	---	---	------

. הפעולה תחזיר

: 10 בגודל arr2 בעבור מערך

arr2	12	6	7	-8	-11	-4	7	25	9	1
------	----	---	---	----	-----	----	---	----	---	---

. הפעולה תחזיר

תכנית שתבצע 672 פעמים, קליטה של מספרים שלמים , תכנית תכנית שתבצע C^* , עמים, קליטה של מספרים שלמים למערד בגודל 83 .

בכל פעם תמצא התכנית את אורך ה**מופע השלילי** הראשון של המערך.

לכל מספר שלם $\, {
m n} \,$ בין $\, {
m 1} \,$ ל- $\, {
m 83} \,$ (כולל), התכנית תדפיס את מספר המערכים שאורך $\, {
m n} \,$ המופע השלילי הראשון שלהם הוא $\, {
m n} \,$

כמו כן התכנית תדפיס את מספר המערכים שאין בהם **מופע שלילי**.

עליך להשתמש בפעולה שכתבת בסעיף א.

<u>הערה:</u> אין צורך לבדוק את תקינות הקלט.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך